

Α Ρ. 3578Α Ρ. ΑΠΟΦΑΣΗ 50**Αριθμός 1029****Ο ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΛΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΟΣ (ΝΟΜΟΙ 30(Ι) ΚΑΙ 122(Ι) ΤΟΥ 2001)****Απόφαση δυνάμει του άρθρου 21**

Ο Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 21 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων του 2001, εκδίδει την ακόλουθη απόφαση:

Τίτλος: Σχέδιο συμβουλευτικών υπηρεσιών για τη βιομηχανία

1. Διαδικασία:

Στις 30 Αυγούστου 2001 κοινοποιήθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ως Αρμόδια Αρχή, στον Έφορο Δημοσίων Ενισχύσεων πρόγραμμα ενισχύσεων το οποίο φέρει τον τίτλο "Σχέδιο συμβουλευτικών υπηρεσιών για τη βιομηχανία". Η κοινοποίηση έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων του 2001 (εφεξής καλούμενων ως ο "Νόμος") και του περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Διαδικασία Κοινοποίησης) Διατάγματος του 2001.

Το πρόγραμμα βρισκόταν σε ισχύ κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του Νόμου (30.4.2001) και ως εκ τούτου με βάση το άρθρο 21 συνιστά υφιστάμενο πρόγραμμα το οποίο δεν προβλέπει ημερομηνία λήξης.

2. Περιγραφή του κοινοποιηθέντος προγράμματος ενισχύσεων:

- (α) Αρμόδια Αρχή υπεύθυνη για την εφαρμογή της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού·
- (β) ο στόχος της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε βιομηχανικές μονάδες από συμβούλους διαπιστευμένους στο Ίδρυμα Τεχνολογίας υπό μορφή μελετών σε θέματα που σχετίζονται άμεσα με την ανταγωνιστικότητά τους, όπως βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων, εμπορία, εξοικονόμηση ενέργειας, τεχνολογία, περιβάλλον, οργάνωση, πληροφόρηση, ανθρώπινο δυναμικό·
- (γ) η ενίσχυση χορηγείται με τη μορφή επιχορήγησης·
- (δ) δικαιούχοι της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι νέες και υφιστάμενες βιομηχανικές μονάδες οι δραστηριότητες των οποίων εμπίπτουν στο μέρος "Δ" του Στατιστικού Κώδικα NACE REV.1 (Council Regulations (EEC) No. 3037/90 και 761/93) και δεν τυγχάνουν οποιασδήποτε ιδιόμορφης φορολογικής μεταχείρισης. Δεν γίνεται οποιοσδήποτε διαχωρισμός μεταξύ μεγάλων και μικρομεσαίων επιχειρήσεων (M.M.E.)·

(ε) επιλέξιμα κόστη έντασης: τα επιλέξιμα κόστη είναι:

- (i) το κόστος διεξαγωγής μελέτης/μελετών. Οι δικαιούχοι δύνανται να διεξαγάγουν περισσότερες από μία μελέτες αλλά με διαφορετικό περιεχόμενο και σκοπό (π.χ. εξοικονόμηση ενέργειας και καλύτερη μέθοδος εμπορίας),
- (ii) το κόστος διεξαγωγής μελέτης/μελετών που θα εισηγούνται τρόπους υλοποίησης των πορισμάτων της μελέτης/μελετών που αναφέρονται στο (i) πιο πάνω.

Η ένταση της ενίσχυσης στο (i) πιο πάνω είναι 40% με ανώτατο ποσό επιδότησης μίας επιχείρησης καθ' όλη τη διάρκεια του σχεδίου £6.000. Η ένταση της ενίσχυσης στο (ii) πιο πάνω είναι 50% με ανώτατο ποσό επιχορήγησης μίας επιχείρησης καθ' όλη τη διάρκεια του σχεδίου £2.500·

- (στ) το πρόγραμμα άρχισε το 1992 και δεν έχει ημερομηνία λήξεως·
- (ζ) προϋπολογισμοί: προβλεπόμενη δαπάνη για το 2002 £0,18 εκ·
- (η) νομική βάση: Απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου Αρ. 49.782 ημερ.2.6.1999·
- (θ) προβλεπόμενοι δικαιούχοι: 51-100·
- (ι) μέσα παροχής πληροφοριών και ελέγχου. Η Αρμόδια Αρχή αναθέτει στο Ίδρυμα Τεχνολογίας την αξιολόγηση, με βάση προκαθορισμένα κριτήρια, των προτάσεων για τις μελέτες που θα εκπονηθούν από διαπιστευμένους σε αυτό συμβούλους. Το Ίδρυμα Τεχνολογίας εγγράφει ή τροποποιεί τους όρους διεξαγωγής των μελετών. Μετά τη διεξαγωγή της μελέτης, το Ίδρυμα Τεχνολογίας εξετάζει εάν τηρήθηκαν οι όροι που είχε εγκρίνει στο αρχικό στάδιο. Πρωτού καταβληθεί η χορηγία, η Αρμόδια Αρχή ζητά αποδεικτικά στοιχεία για το κόστος των μελετών. Επίσης, το Ίδρυμα Τεχνολογίας διατηρεί το δικαίωμα να επισκέπτεται τις δικαιούχους επιχειρήσεις κατά τη διάρκεια της διεξαγωγής της μελέτης ή του προγράμματος υλοποίησης. Η Αρμόδια Αρχή δηλώνεται περαιτέρω ότι, σε περίπτωση έγκρισης, θα υποβάλλει προς τον Έφορο, σύμφωνα με το άρθρο 12 του Νόμου, αναλυτική τριμηνιαία έκθεση για τον τρόπο και το στάδιο υλοποίησης του προγράμματος·
- (ια) σώρευση: Δεν προβλέπεται σώρευση.

3. Αξιολόγηση της ενίσχυσης που κοινοποιήθηκε:

- (α) Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, "δημόσια ενίσχυση" σημαίνει την οικονομική ενίσχυση που χορηγείται υπό οποιαδήποτε μορφή, άμεσα ή έμμεσα, από το Δημόσιο ή με πόρους του Δημοσίου και που νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό δια της ενοίκιης μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής.
- (β) Η κοινοποιηθείσα ενίσχυση κρίθηκε ότι συνιστά δημόσια ενίσχυση διότι ικανοποιεί σωρευτικά τις προϋποθέσεις του Νόμου—
  - (i) Χορηγείται άμεσα από το Δημόσιο, διότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση χορηγείται από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχα-

νίας και Τουρισμού, από φορέα δηλαδή του Κράτους. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, Δημόσιο σημαίνει το Κράτος, τους Δήμους και τις Κοινότητες·

- (ii) συνιστά οικονομικό όφελος αφού η επιχορήγηση που παρέχεται στις δικαιούχους επιχειρήσεις (δικαιούχος 2(δ) ανωτέρω) σημαίνει οικονομικό πλεονέκτημα το οποίο οι αποδέκτριες επιχειρήσεις δε θα είχαν λάβει υπό τις κανονικές συνθήκες της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας·
  - (iii) συνιστά εννοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων ή κλάδων παραγωγής κι αυτό γιατί η επιχορήγηση δε δίδεται γενικά σε όλες ανεξαιρέτα τις επιχειρήσεις αλλά περιορίζεται στις μεταποιητικές επιχειρήσεις που προτίθενται να διεξαγάγουν μελέτη/μελέτες για βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους και δεν τυγχάνουν οποιασδήποτε ιδιαίτερης φορολογικής μεταχείρισης·
  - (iv) τέλος, επειδή το κοινοποιηθέν πρόγραμμα επιτρέπει τη χορήγηση ενισχύσεων στις δικαιούχους επιχειρήσεις (2(δ) ανωτέρω) και επειδή οι ενισχύσεις αποτελούν πλεονέκτημα προς αυτές, γι' αυτό το μέτρο είναι σε θέση να νοθεύσει τον ανταγωνισμό τόσο στην εγχώρια αγορά όσο και στις αγορές άλλων χωρών·
- Η διαπίστωση και μόνο της ύπαρξης νόθευσης ή της δυνατότητας νόθευσης του ανταγωνισμού ικανοποιεί και την τελευταία προϋπόθεση που θέτει ο Νόμος στο άρθρο 2 στον ορισμό του όρου δημόσια ενίσχυση. Ως εκ τούτου, δεν απαιτείται εκ του Νόμου να εξεταστεί περαιτέρω κατά πόσο η νόθευση του ανταγωνισμού είναι σημαντική ή όχι. Συνεπώς, ακόμα και στις περιπτώσεις εκείνες που το μερίδιο αγοράς των ενισχυόμενων επιχειρήσεων είναι αμελητέο, η πιο πάνω προϋπόθεση ικανοποιείται.

- (γ) Εφόσον από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση συνιστά δημόσια ενίσχυση σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου, εξετάστηκε κατά πόσο αυτή ανήκει στις κατηγορίες ενισχύσεων που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του Νόμου σύμφωνα με το άρθρο 6 του Νόμου, για τις οποίες, όμως, απαιτείται κοινοποίηση.

Όσον αφορά την πρώτη κατηγορία ενισχύσεων που προνοεί το άρθρο 6 του Νόμου, δηλαδή τις δημόσιες ενισχύσεις προς τη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία εξετάστηκε ειδικότερα αν οι δικαιούχοι της ενίσχυσης εμπίπτουν στο σύνολό τους ή εν μέρει στην κατηγορία αυτή. Το μέρος του προγράμματος που αφορά ενισχύσεις προς επιχειρήσεις παραγωγής προϊόντων πρώτης μεταποίησης της γεωργίας, κτηνοτροφίας και αλιείας εμπίπτει σε αυτή την κατηγορία και συνεπώς, με βάση το άρθρο 3 του Νόμου, για τις περιπτώσεις αυτές δεν απαιτείται έγκριση του Εφόρου.

Αναφορικά, εξάλλου, με τη δεύτερη κατηγορία ενισχύσεων που προνοεί το άρθρο 6 του Νόμου, δηλαδή τις δημόσιες ενισχύσεις προς τις επιχειρήσεις που ανήκουν άμεσα ή έμμεσα κατ' αποκλειστικότητα σε αλλοδαπούς και οι οποίες κτώνται το εισόδημά τους από πηγές εκτός της Δημοκρατίας, κρίθηκε ότι, εφόσον οι επιχειρήσεις αυτές κτώνται το εισόδημά τους από πηγές εκτός της Δημοκρατίας, δεν μπορούν να δραστηριοποιηθούν στον τομέα της μεταποίησης στη Δημοκρατία. Τούτο υποστηρίζεται και από σχετικές διατάξεις των περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμων του 1961 έως 2001.

- (δ) Λαμβανομένων υπόψη των πιο πάνω εξετάστηκα περαιτέρω σε ποια κατηγορία ενισχύσεων, από τις κατηγορίες που προνοούν τα άρθρα 4,5 και 5Α του Νόμου, εμπίπτουν οι υπόλοιπες δημόσιες ενισχύσεις.

Αρχικά εξετάστηκε κατά πόσο η κοινοποιηθείσα ενίσχυση εμπίπτει στις κατηγορίες των ενισχύσεων του άρθρου 4 του Νόμου που ο Έφορος υποχρεούται να εγκρίνει. Επειδή η ενίσχυση παρέχεται αποκλειστικά σε επιχειρήσεις κυπριακών μεταποιητικών προϊόντων οι οποίες προτίθενται να διεξαγάγουν μελέτη/μελέτες για βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους, κρίθηκε ότι η ενίσχυση δεν εμπίπτει σε καμιά από τις πέντε κατηγορίες που ορίζει το άρθρο 4.

Στη συνέχεια εξετάστηκε κατά πόσο η δημόσια ενίσχυση εμπίπτει στην απαγόρευση των εξαγωγικών ενισχύσεων που προνοεί το άρθρο 5Α. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου ενίσχυση για εξαγωγές σημαίνει δημόσια ενίσχυση που συνδέεται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή τις τρέχουσες δαπάνες εξαγωγικής δραστηριότητας. Νοείται ότι δεν αποτελούν ενισχύσεις για εξαγωγές οι δημόσιες ενισχύσεις που συνδέονται με το κόστος συμμετοχής σε εκθέσεις και το κόστος μελετών και συμβουλών για την εισαγωγή σε νέα γεωγραφική αγορά νέου ή υπάρχοντος προϊόντος. Κατά συνέπεια, κρίθηκε ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση δεν εμπίπτει στο άρθρο 5Α του Νόμου.

Ενόψει των πιο πάνω, κρίθηκε ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση εμπίπτει στις πρόνοιες του άρθρου 5 και πιο συγκεκριμένα του 5(1)(β) του Νόμου, δηλαδή στις ενισχύσεις που μπορεί να εγκριθούν από τον Έφορο και αφορούν την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον.

Αφού λήφθηκε περαιτέρω υπόψη ότι το άρθρο 5(2) του Νόμου προνοεί την έκδοση κανονισμών, όπου είναι απαραίτητο, που περιέχουν λεπτομερή κριτήρια για την έγκριση δημόσιων ενισχύσεων δυνάμει του άρθρου 5(1) του Νόμου, κρίθηκε ότι, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 5 του Νόμου, η κοινοποιηθείσα ενίσχυση δύναται να εγκριθεί από τον Έφορο με βάση τις πρόνοιες του Νόμου ή και των δυνάμει του άρθρου 5(2) του Νόμου εκδοθέντων Κανονισμών.

Ο Έφορος, αφού έλαβε υπόψη τις λεπτομέρειες του κοινοποιηθέντος προγράμματος (σκοπό-ένταση-δικαιούχους-σώρευση κ.ά.), έκρινε ότι τα κριτήρια που καθορίζουν οι περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις) Κανονισμοί του 2001 θα μπορούσαν να ικανοποιηθούν, νοούμενου ότι το κοινοποιηθέν πρόγραμμα ενισχύσεων θα τύχει τροποποίησης. Λήφθηκαν, επίσης, υπόψη τα μέτρα ελέγχου και πληροφοριών που θα εφαρμόζει η Αρμόδια Αρχή σε περίπτωση υλοποίησης του προγράμματος.

Σύμφωνα με τον κανονισμό 7(α) των πιο πάνω Κανονισμών, οι ενισχύσεις που χορηγούνται σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (Μ.Μ.Ε.) και δε σχετίζονται με επενδύσεις εγκρίνονται από τον Έφορο, εφόσον συνδέονται με υπηρεσίες παρεχόμενες από εξωτερικούς συμβούλους και η ακαθάριστη ενίσχυση δεν υπερβαίνει το 50% του κόστους των εν λόγω υπηρεσιών. Νοείται ότι οι εν λόγω υπηρεσίες δε συνιστούν διαρκή ή περιοδική δραστηριότητα, ούτε συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης, όπως για συνήθεις φοροτεχνικές υπηρεσίες, τακτικές νομικές υπηρεσίες ή διαφήμιση. Οι Μ.Μ.Ε. ορίζονται στο παράρτημα των πιο πάνω Κανονισμών. Επιπλέον, σύμφωνα με τον κανονισμό 9 των ίδιων Κανονισμών, "χορηγηθείσες ενισχύσεις σχετικά με το ίδιο επιλέξιμο κόστος, δε σωρεύονται με οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση, εφόσον η σώρευση αυτή έχει ως αποτέλεσμα ένταση ενίσχυσης υπερβαίνουσα την καθοριζόμενη με τους παρόντες Κανονισμούς".

Με βάση το Νόμο και τους πιο πάνω Κανονισμούς, κρίθηκε ότι το κοινοποιηθέν πρόγραμμα δεν μπορεί να εγκριθεί ως έχει, διότι δεν πληροί όλες τις πιο πάνω προϋποθέσεις. Συγκεκριμένα, το πρόγραμμα δεν αποτρέπει αποκλειστικά σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Συνεπώς, σύμφωνα με το άρθρο 21 του Νόμου, το πρόγραμμα αυτό θα πρέπει να τροποποιηθεί ή να καταργηθεί το αργότερο μέχρι τις 30.4.2003. Επισημαίνεται ότι το αντικείμενο των πιο πάνω μελετών κρίθηκε ότι δεν αποτελεί περιοδική δραστηριότητα, διότι κατά κανόνα οι Μ.Μ.Ε. δε διενεργούν τέτοιες εξειδικευμένες μελέτες λόγω του ότι δεν εκτιμούν τα οφέλη που προκύπτουν από αυτές ή και δε διαθέτουν τους απαραίτητους πόρους. Ιδιαίτερα στην περίπτωση της Κύπρου, λόγω του πολύ μικρού μεγέθους και της φύσεως των πλείστων μεταποιητικών μονάδων, υπάρχει κατά κανόνα έλλειψη των αναγκαίων κεφαλαίων.

Ενόψει των πιο πάνω, ο Έφορος έκρινε ότι το πρόγραμμα εγκρίνεται με τον όρο ότι η Αρμόδια Αρχή θα προβεί πριν από τις 30.4.2003 στην ακόλουθη τροποποίηση:

Δικαιούχοι του προγράμματος να είναι μόνο οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις όπως αυτές ορίζονται στο παράρτημα των πιο πάνω Κανονισμών.

Σε περίπτωση που η Αρμόδια Αρχή δεν τροποποιήσει το κοινοποιηθέν πρόγραμμα μέχρι τις 30.4.2003 αυτό θα πρέπει να καταργηθεί. Ο Έφορος, όμως, αφού έλαβε υπόψη τους όρους με βάση τους οποίους παραχωρείται η ενίσχυση, διαπίστωσε ότι η Αρμόδια Αρχή, μετά την κατάργησή του, με βάση τα άρθρα 2 και 7 του Νόμου, δύναται να χαρακτηρίσει το πρόγραμμα ως ενίσχυση de minimis, δηλαδή ενίσχυση προς μία επιχείρηση, που λόγω του πολύ μικρού ύψους της (κάτω των £57.000 για περίοδο τριών χρόνων) δεν επιφέρει ή δεν μπορεί να επιφέρει οποιαδήποτε αισθητή νόθευση στον ανταγωνισμό.

4. Απόφαση:

Για τους λόγους αυτούς,

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΤΑ ΕΞΗΣ:

A. Το κοινοποιηθέν πρόγραμμα ενισχύσεων με τίτλο "Σχέδιο συμβουλευτικών υπηρεσιών για τη βιομηχανία" συνιστά δημόσια ενίσχυση σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου. Σύμφωνα με το άρθρο 6 του Νόμου, το πρόγραμμα αυτό δεν εμπίπτει στις διατάξεις του Νόμου στο μέρος του που αφορά δημόσια ενίσχυση σε επιχειρήσεις παραγωγής προϊόντων πρώτης μεταποίησης της γεωργίας, κτηνοτροφίας και αλιείας και ως εκ τούτου δεν απαιτείται για το μέρος αυτό του προγράμματος, με βάση το άρθρο 3 του Νόμου, έγκριση του Εφόρου.

Ως προς το υπόλοιπο μέρος του προγράμματος, ορισμένοι όροι του αντιβαίνουν σε διατάξεις του Νόμου ή και των Κανονισμών. Ως εκ τούτου, ο Έφορος, αφού έλαβε υπόψη και τα μέτρα ελέγχου και πληροφοριών που θα εφαρμόσει η Αρμόδια Αρχή σε περίπτωση έγκρισης του προγράμματος, αποφασίζει έγκριση του προγράμματος υπό τον όρο ότι τούτο θα τροποποιηθεί πριν από τις 30.4.2003 ούτως ώστε να καθιστά δικαιούχους μόνο τις Μ.Μ.Ε. Σύμφωνα με το άρθρο 21 του Νόμου, το υφιστάμενο πρόγραμμα μπορεί να συνεχισθεί με την παρούσα μορφή το αργότερο μέχρι τις 30.4.2003 οπότε και θα πρέπει είτε να τροποποιηθεί ως ανωτέρω είτε να καταργηθεί.

Αποφασίζει, τέλος, ότι, εάν το κοινοποιηθέν πρόγραμμα καταργηθεί, δύναται, με βάση το Νόμο, να χαρακτηριστεί από την Αρμόδια Αρχή ως ενίσχυση de minimis.

B. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Λευκωσία, 12 Φεβρουαρίου 2002.

ΧΡ. ΑΝΔΡΕΟΥ,

Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων.

Ε.Δ.Ε. 25.06.002.50 (17.1.3.3 1.1.1)